

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34437
Nom	Incorporació al grau i introducció als mètodes i tècniques d'investigació social
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau de Sociologia	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau de Sociologia	29 - Incorporació al Grau i Introducció als Mètodes i Tècniques d'investigació	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
MASANET RIPOLL, MARIA ERICA	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

Aquesta assignatura té com a objectiu la incorporació dels i de les estudiants als estudis universitaris, en general, i als estudis de Sociologia, en particular. És per això que s'hi troba en el 1er quadrimestre del 1er curs dels estudis de Grau en Sociologia.

És una assignatura que intenta dotar dels elements competencials més bàsics de la vida universitària, així com de la professió dels i de les sociòlogues, i de la investigació social. S'hi troba en el mòdul de *Incorporació i pràctiques*, en el qual hi ha també l'assignatura de «Pràctiques externes», del darrer curs de Grau. Es tracta, doncs, d'un mòdul que busca facilitar les transicions que han de viure els i les estudiants: en arribar, la transició a la vida universitària i a l'estudi del Grau en Sociologia; en acabar, la transició a la vida professional. Juntament amb l'assignatura Introducció a la Sociologia, es tracta de proporcionar a l'alumnat les eines conceptuais i analítiques amb les quals puga anar construint i organitzant el coneixement al llarg dels seus estudis.

Amb els 6 ECTS previstos, es tractaran qüestions relacionades amb l'estructura de la Universitat de València i, dintre d'ella, de la Facultat de Ciències Socials, la participació dels estudiants en la vida acadèmica i política de la nostra universitat, els recursos i serveis disponibles, i amb l'ofici del i de la sociòloga, la inserció laboral i la investigació social. Igualment, es treballaran competències instrumentals i informacionals, relacionades amb les metodologies d'ensenyament-aprenentatge i amb l'accés a materials i recursos d'informació.

Es tracta, per tant, d'una assignatura de gran utilitat pràctica i aplicabilitat per a la resta d'assignatures i durant el procés d'aprenentatge de l'estudiantat, ja que per mitjà del treball en ella, es poden obtenir coneixements, habilitats i actituds que seran útils tant durant el període d'estudi com en la seua transició al món laboral.

Donada la peculiaritat de l'assignatura quant a les seues funcions, continguts i metodologia, no es planteja com una assignatura en què els continguts del programa s'hagen de seguir de manera seqüencial. En aquest sentit es recomana començar informant a l'alumnat de les qüestions institucionals i al mateix temps plantejar la immersió immediata en la realització material d'una recerca empírica amb la finalitat d'anar aprenent de la pròpia pràctica, esmentant les qüestions metodològiques, ètiques, professionals i epistemològiques que es poden tornar a tractar més en profunditat cap al final del curs, i que sense poder aprofundir massa convé que hagen sentit parlar d'elles des de l'inici de la seua immersió en el món sociològic.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1310 - Grau de Sociologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.
- Comunicar amb claredat de forma oral i escrita teories, problemàtiques i propostes de caràcter sociològic emprant les noves tecnologies de la informació i comunicació.
- Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.
- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.
- Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.
- Desenvolupar i integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat social.
- Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Conèixer l'estructura dels estudis del Grau en Sociologia a la UVEG.

Conèixer i descriure l'estructura acadèmica, política i de serveis de la UVEG, i identificar i utilitzar els recursos d'informació bàsics de la UVEG.

Conèixer i saber aplicar les tècniques d'estudi i de treball personal i en equip.

Identificar necessitats d'informació, distingir entre diferents formes de donar resposta, establir estratègies per a localitzar i accedir a informació sociològica, comparar i avaluar diferents informacions sociològiques i organitzar i usar la informació de manera ètica i eficaç.

Planificar i organitzar un text escrit i una intervenció oral, així com identificar diferents tipus de text escrit.

Reconèixer les diferents formes de treball sociològic.

Diferenciar les fases dels processos d'investigació social i distingir les finalitats de les principals metodologies d'investigació social.

Reconèixer els perfils i principals competències professionals dels i de les graduades en Sociologia, així com saber fonamentar els principis deontològics i ètics de la investigació social.

Identificar, recopilar, elaborar i interpretar informació rellevant a partir de fonts diverses.

Saber transmetre arguments i comunicar-se per escrit i oralment utilitzant adequadament la terminologia.

Desenvolupar les capacitats per treballar en equip, organitzar i planificar la pròpia feina i resoldre problemes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La Universitat de València - Estudi General (UEG) i els estudis de Sociologia

Unitat 1.1. Els estudis de Sociologia en la UEG: l'estructura del Grau

Unitat 1.2. Estructura de serveis de la UEG

- Serveis informàtics
- Biblioteca
- CADE, DISE, OPAL, Relacions Internacionals i Cooperació, Serveis Mèdics, Serveis Esportius...

Unitat 1.3. Estructura acadèmica i política de la UEG

- Organització docent: àrees, títols i assignatures
- Organització política: Universitat, Centre i Departaments
- La participació dels estudiants

2. Competències instrumentals en el Grau de Sociologia

Unitat 2.1. Modalitats d'ensenyament-aprenentatge

- Classes, seminaris i tallers
- Pràctiques externes
- Tutories

Unitat 2.2. Mètodes d'estudi i treball

- Estudi i treball autònom i treball cooperatiu en equip
- Comunicació escrita i comunicació oral

Unitat 2.3. Competències informacionals

- Localitzar la informació
- Principals bases de dades i cercadors
- Avaluació de la qualitat de la informació

3. L'ofici del i de la sociòloga

Unitat 3.1. La imaginació sociològica i les formes del treball sociològic: sociologia professional, acadèmica, crítica i pública.

Unitat 3.2. Camps de relació social i ciències socials: psicologia, economia, política, antropologia i sociologia.

Unitat 3.3. La professió i la inserció laboral dels i les titulades en Sociologia. L'ètica professional: el codi

deontològic de la sociologia.

4. El procés d'investigació: Mètodes i tècniques

Unitat 4.1. Ciència i investigació. El mètode científic.

Unitat 4.3. El pluralisme metodològic en la investigació social. Diferents mètodes i tècniques d'investigació social.

Unitat 4.3. El procés d'investigació social i les seues fases. Tipologies d'investigacions socials.

Unitat 4.4. El disseny de la investigació. Les parts del projecte d'investigació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	24,00	0
Elaboració de treballs en grup	18,00	0
Elaboració de treballs individuals	22,00	0
Lectures de material complementari	12,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	14,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives previstes en aquesta assignatura es componen dels següents elements:

- Activitats expositives del professorat: sessions en l'aula dedicades a exposicions del professorat, amb la participació de l'estudiantat, referides als continguts conceptuals i relacionals de cada unitat temàtica.
- Activitats pràctiques a l'aula: sessions dedicades en l'aula a la realització d'exercicis, comentaris, anàlisis i activitats diverses relacionades amb els continguts treballats prèviament durant les activitats expositives. Al llarg del curs es treballaran textos, es realitzaran activitats de resolució de problemes, es veuran documentals audiovisuals o pel·lícules, etc.
- Activitats fóra de l'aula: temps de treball i estudi dedicat per l'estudiantat a l'assignatura i que es compona tant del treball propi o com en grup, per la preparació de materials d'estudi per a l'aula, però també de l'assistència a seminaris o activitats complementàries.

d) Activitats sobre competències informacionals i documentals, nivell introductori, en col·laboració amb els serveis tècnics de la Biblioteca de Ciències Socials – Gregori Maïans.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de les activitats pràctiques presentades per l'estudiantat i a partir dels resultats obtinguts amb la realització d'un examen al final del curs.

a) L'avaluació contínua suposarà un 30% de la nota final. Consistirà en les activitats pràctiques individuals o grupals, la valoració de les Competències Informacionals i Digitals, l'assistència i participació en les activitats formatives complementàries que es desenvoluparan durant el curs, així com l'assistència regular i la participació activa dels i les estudiants en les sessions presencials en l'aula. Algunes d'aquestes activitats poden no ser recuperables fora de l'avaluació contínua, és a dir, en els exàmens de les convocatòries oficials, per la pròpia naturalesa de les activitats. S'especificarà quines activitats no són recuperables.

b) Disseny d'una investigació. Aquesta tasca es desenvoluparà en grup i suposarà el 30% de la nota.

c) L'examen final suposarà el 40% de la nota final. Aquesta prova farà referència als continguts del programa treballats durant el curs.

Per obtenir els crèdits de l'assignatura caldrà superar amb un 5 les dues últimes parts de l'avaluació, la del disseny d'una investigació i la de l'examen, avaluades sobre 10 punts cadascuna.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AGULLÓ, Víctor; MARTÍNEZ, Aurelio (2005). Sociología. En Gran Enciclopedia de la Comunidad Valenciana, Vol. 15 (pp. 224-227). Valencia: Editorial Prensa Valenciana.
- Agulló, V. et al.(2011). La investigación sociológica valenciana a través de la revista Arxius de Ciències Socials. Arxius, 24, 135-146.
- Burawoy, M. (2005). «Por una sociología pública». Política y Sociedad, 42 (1), 197-225.
- Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Sociología y CC. Políticas de Navarra (2009). Perfil profesional del sociólogo/a. Conociendo los perfiles profesionales de Sociología y Ciencias Políticas, nuevas oportunidades de empleo.
- Diversos Autores (2005). «Los objetivos del título de Sociología», en Libro Blanco del Título de Grado de Ciencias Políticas y de la Administración, Sociología y Gestión y Administración Pública.
- Quivy, R., y Van Campenhoudt, L. (1992). Manual de investigación en ciencias sociales. México, Limusa.

- Fernández Esquinas, Manuel; Domínguez Amorós, Màrius (ed.) (2022). La Sociología en España. Diagnóstico y perspectivas de futuro. Madrid: Marcial Pons.
- MARQUÉS, Josep Vicent (1990). No és natural (per una sociologia de la vida quotidiana). València: Eliseu Climent.
- Miguel Díaz, M. de (2006). Metodologías de enseñanza y aprendizaje para el desarrollo de competencias. Madrid: Alianza Editorial.
- Santana Leitner, A. (2013). Fundamentos para la investigación social. Madrid: Alianza.
- Servei de Llengües de la UAB i Serveis de Llengües i Terminologia de la UPC: Argumenta. Accessible en: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/index.html
- Universitat de València (2006). Estatuts. València: Publicacions de la Universitat de València. Accessible en: <http://www.uv.es/~sgeneral/Reglamentacio/Doc/estatutsUV%282006%29.pdf>
- Universitat de València (2008). Reglament de Règim Intern de la Facultat de Ciències Socials. Accessible en: http://www.uv.es/~sgeneral/Reglamentacio/Doc/Regl_Reg_Intern_Centres/K8.pdf
- Che Tórtola, Clara; Arteta Molina, Dayana; Agulló Catalayud, Víctor (2022). "Anàlisi de la productivitat científica de la revista Arxius de Ciències Socials (2011-2021): autories, gènere, col.laboració i tendències d'investigació", Arxius de sociologia, 46, 13-19.

Complementàries

- Bourdieu, P., J. C. Chamboredon i J. C. Passeron (1975). El oficio del sociólogo. Madrid: Siglo XXI.
- Cardús i Ros, Salvador (Coord.) (2016). La mirada del sociòleg: què és, què fa, què diu la sociologia?. Barcelona: Proa, Universitat Oberta de Catalunya.
- Corbetta, P. (2003). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw Hill.
- Sayer, A. (1992). Method in Social Science. A Realist Approach. London: Routledge.
- FERNÁNDEZ, Manuel; BELTRÁN, José; NAVARRETE, Lorenzo (coord.) (2016). Monográfico La Situación Profesional y Académica de la Sociología Española: Diagnóstico y Perspectivas, Revista Española de Sociología (RES), Vol. 25 (3 Supl.).
- García Ferrando, M. ([1980], 2014). Sobre el método. Madrid, CIS.
- HERNÁNDEZ, Francesc J. (2018). Sociologia i Antropologia Social. En Gustau Muñoz (ed.), El Magnànim: setanta anys de cultura valenciana (pp. 135-153). València: Institució Alfons el Magnànim.
- Martín Criado, E. (2014). "Describir, explicar, participar en el debate público". Arxius, 31, 85-96.
- Merton, R. K. (1949). Teoría y estructuras sociales. Mèxic: FCE.
- NAVARRO, Luis (Coord.) (2019). Debate La divulgación de la Sociología y del conocimiento social, Revista Española de Sociología (RES), nº 28 (3, Supl. 2).
- Picó, J. (1998). Teoría y empiría en el análisis sociológico: Paul F. Lazarsfeld y sus críticos. Papers 54, 9-48.